

Na Bled so vabljene učiteljke radovljanskega okraja k prijateljskemu sestanku, ki bo v četrtek 12. januarja v gostilnici pri Peternelu. Začetek ob 2. uri popoldne.

Dekliška šola v Novem mestu. Novomeški mestni občinski zastop je baje sklenil, da ustanovi dekliško šolo s 6., 7. in 8. nadaljevalnim razredom. To je gotovo vse hvale vredno, zakaj dandanes skrbe pri nas mnogo premalo za dekliško vzgojo in izobrazbo. Ne zdi se nam pa prav, da nameravajo izročiti pouk šolskim sestram.

Dekliška šola v Idriji. Razmere na c. kr. rudniški ljudski šoli v Idriji so take, da bo treba o njih izpregovoriti resno besedo, ker nasprotujejo zakonitim določbam in pedagoškim zahtevam. Da vsaj nekoliko odpomorejo velikanskim nepravilnostim, nameravajo razširiti sedanje dekliške razrede v popolno osemrazrednico, kar moramo le odobravati. Toda to je le minimalno izboljšanje razmer na tej šoli. Za toliko število šolskih otrok (okrog 1000!) bi moral c. kr. erar ustanoviti 3 šole, če bi mu bilo kaj do normalnih razmer in do vzgoje šolske mladine. Pred vsem bi pa moral izboljšati svojemu učiteljsstvu plače, da bi ne bile tako silovito nizke. Toda o vsem tem bomo še govorili.

Koliko izda mesto Berlin za svoje šole. L. 1903. so iznašali stroški za berlinske občinske šole 15.726.456 mark. (V Avstriji ne izda država za vse ljudsko šolstvo toliko denarja). Ti stroški so narasli iz poprejšnjega leta za 634.858 mark. Mestna šolska deputacija je imela v nadzorstvu in opravi 272 šolskih zavodov, nadalje pa še nadzorstvo nad 57 zasebnimi šolami. Na 265 berlinskih občinskih šolah je delovalo 265 ravnateljev, 2747 učiteljev, 1618 učiteljic, skupaj 4630 znanstveno izobraženih učnih oseb, vrhutega pa še 310 strokovnih učiteljic. Skupno so poučevali 218.798 otrok — razen učencev višjih zavodov — brezplačno na stroške mesta Berlina.

Franosko časopisje. Koliko smo v Avstriji zaostali za kulturo glede čitanja — pri čimer je seveda nesrečna cokla tudi zabranjena kolportaža — nam najbolj kaže Francija s svojim velikim časopisjem, ki se vrsti glede odjemalcev sledeče: »Le Petit Parisien« se tiska v 1.500.000 izvodih, »Le Petit Journal« v 800.000 izvodih, »Le Journal« v 750.000 izvodih, »Le Matin« v 400.000 izvodih, »L'Echo de Paris« v 100.000 izvodih, »La Patrie« v 90.000 izvodih, »La Presse« v 70.000 izvodih, »L'Intransigeant« v 66.000 izvodih, »L'Action« v 55.000 izvodih, »Le Radical« v 48.000 izvodih, »La Lanterne« v 42.000 izvodih, »La Figaro« v 30.000 izvodih. — Pri nas je pa že veliko, ako ima list 1000 naročnikov; tako je tudi z našimi učiteljskimi listi. Ako bi pa bilo več agitacije in požrtvovalnosti, bi imeli lahko »Zvonček«, »Učit. Tov.« in »Popotnik« vsak po 2000 naročnikov, kar bi bilo seveda za te liste silne važnosti in kar bi jim zagotovilo najlepši razvoj. In to bi bilo samo nam in šolstvu v prid!

Za absolvirane učence meščanskih šol je naučni minister sestavil seznamek onih učnih zavodov, v katere lahko vstopijo po dovršeni meščanski šoli. Take seznamke morajo imeti vse deželne in okrajne šolske oblasti ter ravnateljstva meščanskih šol, v katere lahko pogledajo starši ali njih namestniki.

Naseljevanje v Ameriko. V preteklem letu se je izselilo iz Avstro-Ogrske v Severno in Južno Ameriko ogromno število 221.717 prebivalcev. To je lepa ilustracija razmer naše monarhije!

Listnica uredništva.

Liga + 15. Pozdravljamo Vas kot svojega novega sotrudnika. Pišete nam: »Odločni in neustrašljivi govor »Učit. Tov.« me je zdrnil iz zaspanosti in brezbrčnosti. Odslej Vam hočem ostati zvest sotrudnik, zakaj tudi o naših štajerskih razmerah je treba govoriti jasno in brezobzirno.« — Ta Vaša izpoved nas veseli. Da bi jih bilo več Vam enakih! — **Na Oorenjsko.** Na Vaš dopis glede čitanja šolske mladine nismo pozabili. Dotični gospod katehet bo že čul, kar mu gre. Takim ljudem ni čisto nič do tega, da zastrupljajo nedolžno mladino. In to so prijatelji šole! — **Sitnež.** Pride prihodnjic. — Več stvari smo morali odložiti za prihodnje številke.

Listnica upravnštva.

Dragi tovariši!

Zopet je tu novo leto z novimi stroški — in vendar je poravnati še mnogo starih!

Pri nekaterih naročnikih ne izdado nikake prošnje, nikaki opomini — »Tovariša« bi čitali le, ako se jim dološilja brezplačno. In takih je mnogo, mnogo! V preteklem letu se je moral list ustaviti prav mnogim naročnikom-dolžnikom in sedaj se mora zgoditi enako še pri mnogih drugih. Saj menda vendar vsak ve, da staneta tisk in uprava ogromno denarja, da torej ni mogoče pošiljati »Tovariša« pretežni večini brezplačno!

Kje je vendar stanovska zavest? Saj ste svoje simpatije s »Tovariševo« pisavo že mnogokrat izražali jasno, a najjasnejše na minuli Štefanji dan, ko ste tako navdušeno glasovali za zadnje podanih resolucij!

Saj pa »Tovariš« tudi nastopa tako, da je vreden naše podpore!

Tedaj: Vsak izkaži svoje simpatije dejanski; poravnaj svoje zastanke in plačaj naročnino že vnaprej! Pridobi nam še vsak novih naročnikov!

Pri pošiljanju naročnine pristavi vsak signaturo naslova (črko in številko), da se izključi vsaka pomota!

Prva številka se pošlje mnogim tovarišem na ogled. Kdor »Tovariša« ne naroči, naj blagovoli doposlano številko vrniti. Naročnikom pa bo smatralo upravnštvo samo istega, ki se naroči na naš list potem poštne nakaznice.

Priložene pološnice blagovolite naročniki izpolniti in poslati upravnštvu prav kmalu.

Vsem naročnikom »Tovariša« želi prav veselo Novo leto

Upravnštvo »Tovariša«.

Ljubljana—Barje, o Novem letu 1905.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Št. 2219.

Kranjsko.

Na dvorazredni ljudski šoli v Hotedršici se razpisuje s tem eno učno mesto v stalno nameščenje.

Pravilno opremljene prošnje naj se predlagajo semkaj predpisanim potom do dne 26. januarja 1905.

Prosilci, ki v kranjski javni šolski službi še niso stalno nameščen, morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno telesno sposobnost za šolsko službo.

C. kr. okrajni šolski svet v Logatcu, dne 25. decembra 1904.

Št. 2707.

Na trirazredni ljudski šoli v Veliki Dolini se razpisuje s tem učno mesto v stalno, oziroma začasno nameščenje.

Pravilno opremljene prošnje naj se predlagajo semkaj predpisanim potom do 24. januarja 1905.

Prosilci, ki v kranjski javni šolski službi še niso stalno nameščen, morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno telesno sposobnost za šolsko službo.

C. kr. okr. šol. svet v Krškem, dne 27. decembra 1904.

Št. 1205.

Štajersko.

Na dvorazredni ljudski šoli v Št. Jerneju se stalno, oziroma začasno namesti učiteljska služba po III. krajnem razredu.

Pravilno opremljene prošnje se imajo postavnim službenim potom vložiti do dne 1. februarja 1905 pri krajnem šolskem svetu v Št. Jerneju, pošta Sv. Duh-Loče.

Okrajni šolski svet Konjice, 22. decembra 1904.

Št. 967.

Na dvorazredni ljudski šoli pri Sv. Florijanu blizu Rogatca se stalno ali začasno namesti učiteljska služba z dohodki po III. krajnem razredu in s prosto izbo.